

Antti Kangas ps

Kirjallinen kysymys tuottajan itse hoitaman poikimahalvauksen mahdollistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa välimatkat ovat pitkiä varsinkin maaseudulla, joten eläinlääkärien saatavuus hätätilanteissa monesti viivästyy. Useilla alueilla on myös pulaa eläinlääkäreistä, mikä hankaloittaa tilannetta entisestään. Poikimisen alkaessa lehmän kalsiumin tarve kasvaa äkillisesti, kun maidontuotanto käynnistyy. Jos lehmän elimistö ei ehdi vapauttaa kalsiumia luustosta tarpeeksi nopeasti, veren kalsiumpitoisuus laskee ja seurauksena voi olla poikimahalvaus. Useat tuottajat ovat raportoineet jopa yli kymmenen tunnin aikoja eläinlääkärin saapumiselle Pohjois-Suomessa, mikä muodostaa vakavan eläinsuojelullisen ongelman.

Poikimahalvauksen saaneen lehmän hoito on elintärkeää saada aloitettua mahdollisimman pian, jotta selviämismahdollisuudet olisivat mahdollisimman hyvät. Jos hoito viivästyy tai jää saamatta, voi se aiheuttaa jopa lehmän kuoleman. Poikimahalvaus on lypsylehmillä melko tavallinen sairaus, ja sitä joudutaan hoitamaan noin neljällä prosentilla lehmistä. Oireet ovat yleensä selkeitä ja helposti tunnistettavissa, minkä vuoksi omistajat huomaavat sairauden usein nopeasti. Kyseessä on myös yksi yleisimmistä poikineiden lehmien sairauksista. Hoidossa annettava kalsiuminfuusio nostaa veren kalsiumpitoisuutta vain tilapäisesti, noin neljän tunnin ajaksi, ja joskus hoito täytyy uusia.

Useimmissa maissa lehmän omistajat saavat hoitaa poikimahalvausta itse antamalla kalsiuminjektioita. Muun muassa Tanskassa on jo käytössä käytäntö, jossa tuottaja saa itse hoitaa poikimahalvausta. Suomessa maitotilalliset ovat osaavia ja saaneet hyvän koulutuksen, joten he pystyvät tarvittaessa hoitamaan poikimahalvausta itse. Kalsiumin käyttö vaatii, että tilallinen on saanut lyhyen peruskoulutuksen ja saa ohjeet omalta eläinlääkäriltään. Lääkeluovutussopimuksen piirissä olevilla tiloilla eläinlääkäri vastaa lääkkeiden käytön seurannasta. Hän voi myös antaa tilalle kalsiumia käyttöön ja tarvittaessa auttaa poikimahalvauksen tunnistamisessa etänä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta tuottajan olisi jatkossa lyhyen peruskoulutuksen käytyään itse mahdollista lääkittää poikimahalvauksen saanut lehmä?

Kirjallinen kysymys KK 112/2026 vp

Helsingissä 26.3.2026

Antti Kangas ps